

Karta bezpečnostných údajov podľa Nariadenie (ES) č. 1907/2006

Strana 1 z 10

Ceresit CT 137/ white / 2,5 mm

KBÚ č. : 204197
V001.0

Revízia: 05.02.2015
Dátum tlače: 20.02.2015
Nahrádza verziu z: -

ODDIEL 1: Identifikácia látky/zmesi a spoločnosti/podniku

1.1. Identifikátor produktu

Ceresit CT 137/ white / 2,5 mm

Obsahuje:

Portlandský cement, chemikálie, znížený obsah chrómanov
Hydroxid vápenatý

1.2. Relevantné identifikované použitia látky alebo zmesi a použitia, ktoré sa neodporúčajú

Plánované použitie:
omietka

1.3. Údaje o dodávateľovi karty bezpečnostných údajov

HENKEL SLOVENSKO, spol. s.r.o.
Záhradnícka 91
82108 Bratislava

SK

Tel. +42 (1) (0)2-502 46 111

ua-productsafety.sk@henkel.com

1.4. Núdzové telefónne číslo

Národné toxikologické informačné centrum (24h): Tel.: 02/547 74 166

ODDIEL 2: Identifikácia nebezpečnosti

2.1. Klasifikácia látky alebo zmesi

Klasifikácia (CLP):

Vážne poškodenie očí	kategória 1
H318 Spôsobuje vážne poškodenie očí.	
Dráždivosť kože	kategória 2
H315 Dráždi kožu.	
Špecifická toxicita cieľového orgánu - jednorazovej expozícii	kategória 3
H335 Môže spôsobiť podráždenie dýchacích ciest.	

Klasifikácia (DPD):

Xi - Dráždivý
R41 Riziko vážneho poškodenia očí.

2.2. Prvky označovania

Prvky označovania (CLP):

Výstražný piktogram:**Výstražné slovo:**

Nebezpečenstvo

Výstražné upozornenie:

H315 Dráždi kožu.
 H318 Spôsobuje vážne poškodenie očí.
 H335 Môže spôsobiť podráždenie dýchacích ciest.

Bezpečnostné upozornenie:

P102 Uchovávať mimo dosahu detí.
 P260 Nevdychujte prach.
 P280 Noste ochranné rukavice/ochranné okuliare.
 P305+P351+P338 PO ZASIAHNUTÍ OČÍ: Niekoľko minút ich opatrne vyplachujte vodou. Ak používate kontaktné šošovky a ak je to možné, odstráňte ich. Pokračujte vo vyplachovaní.
 P310 Okamžite volajte TOXIKOLOGICKÉ INFORMAČNÉ CENTRUM/lekára.
 P302+P352 PRI KONTAKTE S POKOŽKOU: Umyte veľkým množstvom vody a mydla.
 P313 Vyhľadajte lekársku pomoc/starostlivosť.

Prvky označovania (DPD):

Xi - Dráždivý

R-vety:

R41 Riziko vážneho poškodenia očí.

S-vety:

S2 Uchovávať mimo dosahu detí.
 S22 Nevdychujte prach.
 S24/25 Zabráňte kontaktu s pokožkou a očami.
 S26 V prípade kontaktu s očami je potrebné ihneď ich vymyť s veľkým množstvom vody a vyhľadať lekársku pomoc.
 S37/39 Noste vhodné rukavice a ochranné prostriedky na oči a tvár.
 S46 V prípade požitia, okamžite vyhľadajte lekársku pomoc a ukážte tento obal alebo označenie.

Dodatočné označenie:

Znížený obsah chrómanov

2.3. Iná nebezpečnosť

Znížený obsah chrómu. Obsahuje portlandský cement. S vlhkosťou reaguje silne alkalicky, preto si chráňte pokožku a oči.

ODDIEL 3: Zloženie/informácie o zložkách**3.2. Zmesi****Všeobecný chemický opis:**

tesnenie / ochrana povrchov

Základné zložky zmesi:

cement
 minerálne plnivá

Zoznam zložiek podľa nariadenia CLP (ES) č. 1272/2008:

Nebezpečné zložky Číslo CAS	EC číslo REACH Reg. číslo:	Obsah	Klasifikácia
Portlandský cement, chemikálie 65997-15-1	266-043-4	10- < 25 %	Dráždivosť kože 2 H315 Senzibilizátor pokožky 1 H317 Vážne poškodenie očí 1 H318 Špecifická toxicita cieľového orgánu - jednorazovej expozícii 3 H335
Hydroxid vápenatý 1305-62-0	215-137-3 01-2119475151-45 01-2119475325-36	1- < 10 %	Dráždivosť kože 2; Dermálna H315 Vážne poškodenie očí 1 H318 Špecifická toxicita cieľového orgánu - jednorazovej expozícii 3; Inhalačná H335

Úplné znenie H-viet a ďalších skratiek nájdete v oddiele 16 "Ďalšie informácie".
Látky bez klasifikácie môžu mať expozičné limity v pracovnom prostredí.

Zoznam zložiek podľa nariadenia DPD (ES) č. 1999/45:

Nebezpečné zložky Číslo CAS	EC číslo REACH Reg. číslo:	Obsah	Klasifikácia
Portlandský cement, chemikálie 65997-15-1	266-043-4	10 - < 25 %	Xi - Dráždivý; R37/38, R41, R43
Hydroxid vápenatý 1305-62-0	215-137-3 01-2119475151-45 01-2119475325-36	1 - < 10 %	Xi - Dráždivý; R37/38, R41

Úplné znenie R-viet uvedených formou skratiek nájdete v kap.16 „Ďalšie informácie.“
Látky bez klasifikácie môžu mať expozičné limity v pracovnom prostredí.

ODDIEL 4: Opatrenia prvej pomoci**4.1. Opis opatrení prvej pomoci**

Všeobecné pokyny:

Ak sa prejaví nepriaznivé účinky na zdravie, vyhľadajte lekársku pomoc.

Inhalácia - vdýchnutie:

Vyvedte postihnutého zo zaprášeného priestoru, ak je to potrebné, vyhľadajte lekársku pomoc.

Kontakt s pokožkou:

Umyte tečúcou vodou a mydlom. Pokožku ošetrte. Ihneď vyzlečte znečistený alebo nasiaknutý odev.

Kontakt s očami:

Okamžite vypláchnite oči miernym prúdom vody alebo očným vyplachovacím roztokom (počas minimálne 5 minút). Ak bolesti pretrvávajú (intenzívna ostrá bolesť, citlivosť na svetlo, porucha videnia), pokračujte vo vyplachovaní a vyhľadajte lekára alebo nemocnicu.

Nepretierajte si oči; mechanické namáhanie môže spôsobiť poškodenie rohovky.

Ingescia - prehltnutie:

Vypláchnite ústa a hrdlo. Vypite 1-2 poháre vody. Vyhľadajte lekársku pomoc.

4.2. Najdôležitejšie príznaky a účinky, akútne aj oneskorené

POKOŽKA: Začervenanie, zápal.

OČI: Podráždenie, zápal spojiviek.

Môže spôsobiť podráždenie dýchacieho ústrojenstva.

4.3. Údaj o akejkol'vek potrebe okamžitej lekárskej starostlivosti a osobitného ošetrovania

Pozri bod: Opis opatrení prvej pomoci

ODDIEL 5: Protipožiarne opatrenia**5.1. Hasiace prostriedky****Vhodné hasiace prostriedky:**

oxid uhličitý, pena, prášok, vodná hmla

Z bezpečnostných dôvodov nevhodné hasiace prostriedky:

vysokotlakový plný prúd vody

5.2. Osobitné ohrozenia vyplývajúce z látky alebo zo zmesi

Pri požiari sa môže uvoľňovať oxid uhoľnatý (CO) a oxid uhličitý (CO₂).

5.3. Rady pre požiarnikov

Použiť izolačný dýchací prístroj.

Použiť ochranný výstroj.

ODDIEL 6: Opatrenia pri náhodnom uvoľnení**6.1. Osobné bezpečnostné opatrenia, ochranné vybavenie a núdzové postupy**

Zabráňte kontaktu s pokožkou a očami.

Používajte osobné ochranné prostriedky.

Zabráňte tvorbe prachu.

6.2. Bezpečnostné opatrenia pre životné prostredie

Nevyprázdňujte do kanalizácie, povrchových a podzemných vôd.

V prípade úniku do vodných tokov alebo kanalizácie informujte príslušné úrady.

6.3. Metódy a materiál na zabránenie šíreniu a vyčistenie

Odstráňte mechanicky.

Kontaminovaný materiál zlikvidujte ako odpad podľa oddiela 13.

6.4. Odkaz na iné oddiely

Pozrite si odporúčania v oddiele 8.

ODDIEL 7: Zaobchádzanie a skladovanie**7.1. Bezpečnostné opatrenia na bezpečné zaobchádzanie**

Zabráňte tvorbe prachu.

Zabráňte kontaktu s pokožkou a očami.

Hygienické opatrenia:

Pred prestávkami a po ukončení práce si umyte ruky.

Pri práci nejedzte, nepite a nefajčite.

7.2. Podmienky na bezpečné skladovanie vrátane akejkol'vek nekompatibility

Skladujte v riadne uzavretých pôvodných nádobách chránených pred vlhkosťou.

Skladujte v chlade a suchu.

Neskladujte spolu s potravinami alebo inými požívatinami (káva, čaj, tabak atď.).

7.3. Špecifické konečné použitie(-ia)

omietka

ODDIEL 8: Kontroly expozície/osobná ochrana

8.1. Kontrolné parametre

Kontroly expozície/osobná ochrana

Platné pre
SK

Obsiahnutá látka	ppm	mg/m ³	Typ	Kategória	Poznámky
vápenec, mramor 1317-65-3		10	Priemerný najvyššie prípustný expozičný limit (NPEL priemerný):	Tabuľka č. 4. Pevné aerosóly s prevažne dráždivým účinkom	SLK NPHV
cement 65997-15-1		10	Priemerný najvyššie prípustný expozičný limit (NPEL priemerný):	Tabuľka č. 4. Pevné aerosóly s prevažne dráždivým účinkom	SLK NPHV
HYDROXID VÁPENATÝ 1305-62-0		5	Priemerný najvyššie prípustný expozičný limit (NPEL priemerný):	Indikatívne	ECTLV
hydroxid vápenatý 1305-62-0		5	Priemerný najvyššie prípustný expozičný limit (NPEL priemerný):	Tabuľka č. 1. Pevné aerosóly s prevažne fibrogénnym účinkom.	SLK NPHV

Predpokladaná koncentrácia bez účinku (PNEC):

Obsiahnutá látka	Environment. rozsah	Doba expozície	Hodnota				Poznámky
			mg/l	ppm	mg/kg	Iné	
Calcium dihydroxide 1305-62-0	sladká voda					0,49 mg/L	
Calcium dihydroxide 1305-62-0	morská voda					0,32 mg/L	
Calcium dihydroxide 1305-62-0	voda (občasné uvoľňovanie)					0,49 mg/L	
Calcium dihydroxide 1305-62-0	STP					3 mg/L	
Calcium dihydroxide 1305-62-0	podlaha				1080 mg/kg		

Odvodená úroveň bez účinku (DNEL):

Obsiahnutá látka	Aplikácia	Spôsobu expozície	Zdravotný efekt	Expozičný čas	Hodnota	Poznámky
Calcium dihydroxide 1305-62-0	Pracovníci	Inhalačná	Akútna/krátkodobá expozícia - lokálne dôsledky		4 mg/m ³	
Calcium dihydroxide 1305-62-0	Pracovníci	Inhalačná	Dlhodobá expozícia - lokálne dôsledky		1 mg/m ³	
Calcium dihydroxide 1305-62-0	široká verejnosť	Inhalačná	Akútna/krátkodobá expozícia - lokálne dôsledky		4 mg/m ³	
Calcium dihydroxide 1305-62-0	široká verejnosť	Inhalačná	Dlhodobá expozícia - lokálne dôsledky		1 mg/m ³	

Biologický index expozície:
žiadne

8.2. Kontroly expozície:

Ochrana dýchacích ciest:

V prípade tvorby prachu odporúčame použiť ochranný dýchací prístroj s prachovým filtrom P.
Toto odporúčanie by sa malo prispôbiť miestnym podmienkam.

Ochrana rúk:

V prípade dlhšieho kontaktu sa odporúčajú ochranné rukavice vyrobené z nitrilkaučuku podľa EN 374.

čas perforácie > 480 minút

hrúbka materiálu > 0,1 mm

Pri dlhšom alebo opakovanom kontakte je potrebné mať na zreteli, že v praxi môže byť čas prieniku látky materiálom rukavíc kratší ako čas určený podľa EN 374. Ochranné rukavice sa vždy musia skontrolovať, či sú vhodné na použitie na konkrétnom pracovisku (napr. mechanické alebo tepelné namáhanie, zlučiteľnosť s produktom, antistatické účinky atď.). Rukavice sa musia okamžite vymeniť pri prvom signáli opotrebovania alebo natrhnutia. Vždy sa treba riadiť pokynmi výrobcu a inštrukciami pre bezpečnosť a ochranu pri práci, vydanými pre konkrétnu prevádzku. Odporúčame, aby sa plán starostlivosti o ruky stanovil v spolupráci s výrobcom rukavíc a pracovnou prevádzkou v súlade s miestnymi výrobnými podmienkami.

Ochrana očí/tváre:

Tesne priliehajúce ochranné okuliare.

Ochrana tela:

Pracovné oblečenie neprepúšťajúce prach

ODDIEL 9: Fyzikálne a chemické vlastnosti**9.1. Informácie o základných fyzikálnych a chemických vlastnostiach**

Vzhľad	prášok prášok biela
Vôňa	charakteristický
prahová hodnota zápachu	Žiadne údaje nie sú k dispozícii / neaplikuje sa
pH	alkalické
Počiatková teplota varu a destilačný rozsah	Žiadne údaje nie sú k dispozícii / neaplikuje sa
Teplota vzplanutia	Žiadne údaje nie sú k dispozícii / neaplikuje sa
Teplota rozkladu	Žiadne údaje nie sú k dispozícii / neaplikuje sa
Tlak pár	Žiadne údaje nie sú k dispozícii / neaplikuje sa
Relatívna hustota	Žiadne údaje nie sú k dispozícii / neaplikuje sa
Špecifická hmotnosť:	1,26 - 1,54 g/l
Viskozita	Žiadne údaje nie sú k dispozícii / neaplikuje sa
Viskozita (kinematická)	Žiadne údaje nie sú k dispozícii / neaplikuje sa
Výbušné vlastnosti	Žiadne údaje nie sú k dispozícii / neaplikuje sa
Rozpusťnosť kvalitatívna (20 °C (68 °F); Rozp.: voda)	nerozpusťný
Teplota tuhnutia	Žiadne údaje nie sú k dispozícii / neaplikuje sa
Teplota topenia	Žiadne údaje nie sú k dispozícii / neaplikuje sa
Horľavosť	Žiadne údaje nie sú k dispozícii / neaplikuje sa
Teplota samovznietenia	Žiadne údaje nie sú k dispozícii / neaplikuje sa
Limity výbušnosti	Žiadne údaje nie sú k dispozícii / neaplikuje sa
Rozdeľovací koeficient: n-oktanol/voda	Žiadne údaje nie sú k dispozícii / neaplikuje sa
Rýchlosť odparovania	Žiadne údaje nie sú k dispozícii / neaplikuje sa
Hustota pár	Žiadne údaje nie sú k dispozícii / neaplikuje sa
Oxidačné vlastnosti	Žiadne údaje nie sú k dispozícii / neaplikuje sa

9.2. Iné informácie

Žiadne údaje nie sú k dispozícii / neaplikuje sa

ODDIEL 10: Stabilita a reaktivita**10.1. Reaktivita**

Reakcia s kyselinami: tvorba tepla a oxidu uhličitého.

10.2. Chemická stabilita

Stabilný za odporúčaných podmienok skladovania.

10.3. Možnosť nebezpečných reakcií

Vid'. časť reaktivita

10.4. Podmienky, ktorým sa treba vyhnúť

Pri použití v súlade s určením žiadne.

10.5. Nekompatibilné materiály

Vid' časť "Reaktivita"

10.6. Nebezpečné produkty rozkladu

Žiadne nie sú známe.

ODDIEL 11: Toxikologické informácie**11.1. Informácie o toxikologických účinkoch****Všeobecné údaje k toxikológii:**

Zmes je klasifikovaná na základe dostupných informácií o nebezpečnosti jednotlivých zložiek, ako sú definované v kritériách klasifikácie pre zmesi pre každú triedu nebezpečnosti alebo rozlišovanie v prílohe 1 nariadenia 1272/2008/ES. Relevantné dostupné zdravotné/ekologické informácie pre látky vymenované v bode 3 sú uvedené ďalej.

Toxicita pri nadýchaní:

Môže spôsobiť podráždenie dýchacích ciest.

Kožná dráždivosť:

Dráždi kožu.

Očná dráždivosť:

Spôsobuje vážne poškodenie očí.

Senzibilizácia:

Znížený obsah chrómu. Nie je nutné označovať ako látku vyvolávajúcu zvýšenú citlivosť pokožky.

Akútna orálna toxicita:

Nebezpečné zložky Číslo CAS	Typ hodnota	Hodnota	Spôsob použitia	Doba expozície	Druh	Metóda
Hydroxid vápenatý 1305-62-0	LD50	> 2.000 mg/kg	oral		potkan	OECD Guideline 425 (Acute Oral Toxicity: Up-and-Down Procedure)

Akútna inhalačná toxicita:

Nebezpečné zložky Číslo CAS	Typ hodnota	Hodnota	Spôsob použitia	Doba expozície	Druh	Metóda

Akútna kožná toxicita:

Nebezpečné zložky Číslo CAS	Typ hodnota	Hodnota	Spôsob použitia	Doba expozície	Druh	Metóda
Hydroxid vápenatý 1305-62-0	LD50	> 2.500 mg/kg	dermálne		potkan	OECD Guideline 402 (Acute Dermal Toxicity)

Poleptanie kože/podráždenie kože:

Nebezpečné zložky Číslo CAS	Výsledok	Doba expozície	Druh	Metóda
Hydroxid vápenatý 1305-62-0	dráždivý	4 h	králik	OECD Guideline 404 (Acute Dermal Irritation / Corrosion)

Vážne poškodenie očí/podráždenie očí:

Nebezpečné zložky Číslo CAS	Výsledok	Doba expozície	Druh	Metóda
Hydroxid vápenatý 1305-62-0	Category 1 (irreversible effects on the eye)		králik	OECD Guideline 405 (Acute Eye Irritation / Corrosion)

ODDIEL 12: Ekologické informácie**Všeobecné ekologické informácie:**

Nevyprázdňovať do kanalizácie, pôdy alebo vôd.

Vzhľadom na to, že produkt je vo vode prakticky nerozpustný, s každou filtráciou a sedimentáciou dochádza k oddeľovaniu. Zmes je klasifikovaná na základe dostupných informácií o nebezpečnosti jednotlivých zložiek, ako sú definované v kritériách klasifikácie pre zmesi pre každú triedu nebezpečenstva alebo rozlišovanie v prílohe 1 nariadenia 1272/2008/ES. Relevantné dostupné zdravotné/ekologické informácie pre látky vymenované v bode 3 sú uvedené ďalej.

12.1. Toxicita

Nebezpečné zložky Číslo CAS	Typ hodnota	Hodnota	Štúdia akútnej toxicity	Doba expozície	Druh	Metóda
Portlandský cement, chemikálie 65997-15-1	LC50	> 10.000 mg/l	Ryba	96 h	Brachydanio rerio (new name: Danio rerio)	OECD Guideline 203 (Fish, Acute Toxicity Test)
Portlandský cement, chemikálie 65997-15-1	EC50	> 10.000 mg/l	Dafnia	24 h	Daphnia magna	OECD Guideline 202 (Daphnia sp. Acute Immobilisation Test)
Portlandský cement, chemikálie 65997-15-1	EC50	440 mg/l	Riasy	72 h	Selenastrum capricornutum (new name: Pseudokirchnerella subcapitata)	ISO 8692 (Water Quality)
	NOEC	60 mg/l	Riasy	72 h	Selenastrum capricornutum (new name: Pseudokirchnerella subcapitata)	ISO 8692 (Water Quality)
Hydroxid vápenatý 1305-62-0	LC50	160 mg/l	Ryba	96 h	Gambusia affinis	OECD Guideline 203 (Fish, Acute Toxicity Test)

12.2. Perzistencia a degradovateľnosť

Žiadne údaje nie sú k dispozícii.

12.3. Bioakumulačný potenciál / 12.4. Mobilita v pôde

Žiadne údaje nie sú k dispozícii.

12.5. Výsledky posúdenia PBT a vPvB

Nebezpečné zložky CAS-č.	PBT/vPvB
Portlandský cement, chemikálie 65997-15-1	Nesplňa kritéria pre perzistentné, bioakumulatívne a toxické látky (PBT) a veľmi perzistentné a veľmi bioakumulatívne látky (vPvB).
Hydroxid vápenatý 1305-62-0	Nesplňa kritéria pre perzistentné, bioakumulatívne a toxické látky (PBT) a veľmi perzistentné a veľmi bioakumulatívne látky (vPvB).

12.6. Iné nepriaznivé účinky

Žiadne údaje nie sú k dispozícii.

ODDIEL 13: Opatrenia pri zneškodňovaní**13.1. Metódy spracovania odpadu**

Likvidácia produktu:

Likvidácia odpadu v súlade s platnou legislatívou a so súhlasom kompetentných miestnych úradov.
Výrobok zlikvidujte v súlade so zákonom č. 223/2001 Z.z. o odpadoch v znení neskorších predpisov.

Likvidácia nevyčisteného obalu:

Na recykláciu odovzdávajte len úplne vyprázdnené obaly.

Kód odpadu:
170101

ODDIEL 14: Informácie o doprave

- 14.1. UN číslo**
Nejde o nebezpečný náklad v zmysle RID, ADR, ADN, IMDG, IATA-DGR
- 14.2. Správne expedičné označenie OSN**
Nejde o nebezpečný náklad v zmysle RID, ADR, ADN, IMDG, IATA-DGR
- 14.3. Trieda(-y) nebezpečnosti pre dopravu**
Nejde o nebezpečný náklad v zmysle RID, ADR, ADN, IMDG, IATA-DGR
- 14.4. Obalová skupina**
Nejde o nebezpečný náklad v zmysle RID, ADR, ADN, IMDG, IATA-DGR
- 14.5. Nebezpečnosť pre životné prostredie**
Nejde o nebezpečný náklad v zmysle RID, ADR, ADN, IMDG, IATA-DGR
- 14.6. Osobitné bezpečnostné opatrenia pre užívateľa**
Nejde o nebezpečný náklad v zmysle RID, ADR, ADN, IMDG, IATA-DGR
- 14.7. Doprava hromadného nákladu podľa prílohy II k dohovoru MARPOL 73/78 a Kódexu IBC**
neaplikovateľné

ODDIEL 15: Regulačné informácie

- 15.1. Nariadenia/právne predpisy špecifické pre látku alebo zmes v oblasti bezpečnosti, zdravia a životného prostredia**
Obsah VOC 0 %
(CH)

- 15.2. Hodnotenie chemickej bezpečnosti**
Hodnotenie chemickej bezpečnosti nebolo vykonané.

ODDIEL 16: Iné informácie

Označenie produktu je uvedené v oddiele 2. Úplné znenie všetkých skratiek, ktoré boli použité v tejto karte bezpečnostných údajov, je nasledujúce:

- R37/38 Dráždi dýchacie cesty a pokožku.
- R41 Riziko vážneho poškodenia očí.
- R43 Môže spôsobiť senzibilizáciu pri kontakte s pokožkou.
- H315 Dráždi kožu.
- H317 Môže vyvolať alergickú kožnú reakciu.
- H318 Spôsobuje vážne poškodenie očí.
- H335 Môže spôsobiť podráždenie dýchacích ciest.

Ďalšie informácie:

Tieto informácie sú založené na našich súčasných poznatkoch a týkajú sa produktu vo forme, v ktorej sa dodáva. Zámerom je opísať naše produkty z pohľadu bezpečnostných požiadaviek, negarantujeme nimi žiadne konkrétne vlastnosti.

Prípadné zmeny v tejto karte bezpečnostných údajov sú označené zvislými čiarami na ľavom okraji príslušnej časti dokumentu s farebným textom v šedom poli.